

ZAŁĄCZNIK NR 1 – ZDANIE ZŁOŻONE WSPÓŁRZĘDNE

1. Zdania złożone współrzędnie częściej pojawiają się w codziennej komunikacji niż zdania podrzędne. Są również prostsze do opisanego. Bardzo ważne, aby zapamiętać połączenia między nimi. Zwykle scala je spójnik współrzędności (np. *i, oraz, albo*). Jeśli brakuje spójnika w wypowiedzeniu, dwa zdania łączą się ze sobą za pomocą znaków interpunkcyjnych.

2. Wypowiedzenia złożone współrzędnie **składają się z pojedynczych zdań składowych**, między którymi nie ma różnic gramatycznych. **Każde zdanie składowe mogłoby istnieć samodzielnie**. Tym głównie się różnią od zdań podrzędnie złożonych. Związki między nimi dotyczą treści. Inaczej mówiąc, każde kolejne zdanie wnosi coś do treści wypowiedzenia poprzedniego. Najczęściej jednak treść ta może mieć różne znaczenie. Różnice między poszczególnymi zdaniami rozpoznajemy głównie po spójnikach współrzędności. Poniższy wykres przedstawia typy zdań złożonych współrzędnych.

3. Analizując wypowiedzenia wielokrotnie złożone, trzeba pamiętać o pewnych zasadach i kolejności ich wykonywania. Oto one:
 - a) zdanie złożone trzeba podzielić na zdania składowe,
 - b) ponumerować wypowiedzenia,
 - c) znaleźć wypowiedzenie główne,
 - d) ustalić zależność pomiędzy wypowiedzeniami, czy są współrzędne, czy podrzędne,
 - e) sporządzić wykres,
 - f) opisać wykres, czyli określić rodzaj wypowiedzeń składowych.

4. **Rodzaje zdań współrzędnie złożonych**
 - a) zdania współrzędnie złożone, mogą być połączone spójnikowo lub bezspójnikowo.

Rodzaj zdania współrzędnego	Definicja zdania	Spójniki	Przykład	Wykres	Przecinek
zdanie współrzędne złożone łączne	czynności współlistnieją ze sobą, tzn. w tym samym czasie wykonywane są równocześnie dwie czynności.	i, oraz, ani, ni, jak, też, jakże, także	<i>Magda oglada film i pije kakao.</i>	<u> 1 </u> <u> 2 </u>	Przed tymi spójnikami nie stawiamy przecinków.
zdanie współrzędne złożone rozłączne	treści zdań składowych wykluczają się wzajemnie	albo, lub, czy, bądź.	<i>Poczytam książkę albo pójdę do kina.</i>	<u> 1 </u> < > <u> 2 </u>	Przed tymi spójnikami nie stawiamy przecinków.
zdanie współrzędne złożone przeciwstawne	czynności jednego zdania przeciwstawia się sobie	ale, lecz, a, jednak, zaś, natomiast, chociaż	<i>Świeciło słońce, ale było zimno.</i>	<u> 1 </u> > < <u> 2 </u>	Przed tymi spójnikami stawiamy przecinek.
zdanie współrzędne złożone wynikowe	treść jednego zdania wynika z drugiego	spójników więc, zatem, toteż, dlatego	<i>Wyszliśmy późno, więc spóźniliśmy się.</i>	: <u> 1 </u> > > <u> 2 </u>	Przed tymi spójnikami stawiamy przecinek

Zdania współrzędnie złożone

Łączne

Przeciwstawne

Rozłączne

Wynikowe

Charakterystyczne spójniki

Siedzę przy biurku (1)
i piszę list (2).

Byłem w sklepie (1),
ale wszystkiego nie kupiłem (2).

Pójdę do kina (1)
albo obejrzę mecz w telewizji (2).

Jutro wyjeżdżamy (1),
więc musimy się spakować (2).

i
oraz
a
także
ani

ale
lecz
a
jednak
zaś
natomiast

albo
lub
czy
bądź

więc
zatem